

**ДУ “МІНСКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА
ІМЯ А.С. ПУШКІНА”**

БІБЛІЯТЭЧНЫ ВЕСНІК

ІНФАРМАЦЫЙНЫ ЗБОРНИК

ВЫПУСК 2

**МІНСК
2018**

Змест

Жыццё бібліятэк: панарама падзея	3
Арганізацыйна-метадычныя мерапрыемствы	3
Масавыя мерапрыемствы	11
Бібліятэка і час	25
Новыя эфектыўныя формы работы бібліятэк ў кантэксце праграмна-праектнай дзейнасці.	
Лазар І.А.....	25
“Школьные годы чудесные ... как они быстро летят.	
Каминская В.Д	33
Астравок дзяцінства – бібліятэка. Нырцова Т.А.....	36
Библиотечный прайм-тайм “ <i>PROСлуцк</i> ”.	
Ворончук Т.Н.....	42
Сумей создать волшебный мир в библиотеке.	
Саенко Ю.В.....	44
Тайна театра теней. Хилютич И.А..	55
“Комсомол – моя судьба”. Жданович С.А.....	56

Жыццё бібліятэк: панарама падзея

Арганізацыйна-метадычныя мерапрыемствы

ДУ “Мінская абласная бібліятэка імя А. С. Пушкіна”

Семінар “Традыцыі і навацыі ў бібліятэчным абслугоўянні дзяцей: праблемы, пошукі, рашэнні” (на базе ДУК “Цэнтральная гарадская бібліятэка г. Жодзіна”, верасень, 2018 г.)

Школа дырэктара “Гісторыя бібліятэк Міншчыны: публічныя бібліятэкі Любанскаага раёна – мінулае і шляхі наступнага развіцця” (на базе ДУК “Любанская раённая цэнтральная бібліятэка”, верасень, 2018 г.)

ДУК “Бярэзінская цэнтральная раённая бібліятэка”

Нарада пры дырэктары “Дзейнасць дзіцячых бібліятэк па абслугоўянні дзіцячых дашкольных устаноў, устаноў аддукацыі па прафілактыцы падлетковых шкодных залежнасцяў і асацыяльных паводзінаў” (на базе Бярэзінскай цэнтральнай раённай бібліятэкі, ліпень, 2018 г.)

Семінар “Бібліятэчны прагрэс – у садружнасці ЦБС” (на базе Талочынскай цэнтральнай бібліятэкі, верасень 2018 г.)

ДУК “Барысаўская цэнтральная раённая бібліятэка імя І.Х. Каладзеева”

Семінар “Эфектыўная дзейнасць бібліятэк Барысаўскага раёна па прафілактыцы безнагляднасці і правапарушэнняў сярод

непаўнагоддзяных” (на базе Барысаўскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя І.Х. Каладзеева, верасень, 2018 г.)

Круглы стол “Бяспечныя паводзіны з дарослымі” для выхаванцаў прыёмных сем’яў і дамоў сямейнага тыпу (на базе Барысаўскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя І.Х. Каладзеева сумесна з ДУА “Сацыяльна-педагагічны цэнтр Барысаўскага раёна”, Барысаўскім РУУС, кастрычнік, 2018 г.)

ДУК “Вілейская раённая цэнтральная бібліятэка імя Ганны Новік”

Практыкум “Афармленне бібліятэчнай прасторы” (на базе Вілейскай раённай цэнтральнай бібліятэцы імя Ганны Новік, ліпень, 2018 г.).

Семінар “Прыцягнуць! Здзівіць! Утрымаць! Новая роля бібліятэк ва ўмовах скарачаемай кніжнай прасторы” (на базе Вілейскай раённай цэнтральнай бібліятэцы імя Ганны Новік; наведванне Ерхаўскай і Куранецкай сельскіх бібліятэк, Людвіноўскай і Даўгінаўскай сельскіх інтэграваных бібліятэк, верасень, 2018 г.)

ДУ “Валожынская цэнтральная раённая бібліятэка”

Семінар “Край як аб’ект краязнаўчай дзейнасці бібліятэчных устаноў” (на базе Ашмянскай раённай бібліятэки, ліпень, 2018 г.)

Выязны семінар: абмен вопытам работы паміж бібліятэкамі Валожынскага і Вільнюскага раёнаў (Літоўская Рэспубліка, г. Вільнюс, верасень, 2018 г.)

ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчна сістэма”

Семінар “Бібліятэка як крыніца захавання гістарычнай памяці” (на базе ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчна сістэма”, верасень, 2018 г.)

Творчая лабараторыя “Адкрываем Радзіму – пазнаем сябе” (на базе ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчна сістэма”, кастрычнік, 2018 г.)

Метадычны дзень “Паспяховае планаванне – фактар эфектыўнай дзейнасці бібліятэк” (на базе ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчна сістэма”, лістапад, 2018 г.)

ДУ “Клецкая раённая цэнтральная бібліятэка”

Семінар “Бібліятэка – тэрыторыя чытання і выхавання дзяцей і падлеткаў” (на базе Сякерыцкай сельскай бібліятэкі, ліпень, 2018 г.)

ДУК “Капыльская раённая цэнтральная бібліятэка імя А. Астрэйкі”

Гадзіна карыснай інфармацыі “Фінансавая граматнасць” (на базе Капыльской раённой цэнтральной бібліятэкі імя А. Астрэйкі, ліпень, 2018 г.)

Інструктаж “Патрабаванні па ахове працы ў частцы праверкі ведаў кіраўнікоў структурных падраздзяленняў” (на базе Капыльской раённой цэнтральной бібліятэкі імя А. Астрэйкі, лістапад, 2018 г.)

ДУК “Крупская цэнтральная раённая бібліятэка імя Я. Купалы”

Дзень інфармацыі “Бібліятэчныя фонды публічных бібліятэк Крупскага раёна: стан, улік і асаблівасці фарміравання ў сучасных умовах” (на базе ДУК “Крупская раённая бібліятэка імя Янкі Купалы”, жнівень, 2018 г.)

Семінар “Краязнаўчая бібліятэка як аснова захавання нацыянальнай спадчыны. Сучасны падыход да краязнаўчай работы” (на базе ДУК “Крупская раённая бібліятэка імя Янкі Купалы”, каstryчнік, 2018 г.)

Сетка публічных бібліятэк Лагойскага раёна

Дзень прафесійнай інфармацыі “Планаванне дзейнасці бібліятэк на 2019 год” (на базе Лагойскай цэнтральнай раённой бібліятэкі, каstryчнік, 2018 г.)

Нарада “Пытанні справаздачнасці за 2018 год” (на базе Лагойскай цэнтральнай раённой бібліятэкі, лістапад, 2018 г.)

ДУК “Любанская раённая цэнтральная бібліятэка”

Бібліятэчны калоквіум “Майстэрства прывабліваць: бібліятэчныя акцыі і інавацыі” (на базе Любанской раённой цэнтральнай бібліятэкі, жнівень, 2018 г.)

Семінар-практыкум “Актывізацыя працы бібліятэк па тэме малой Радзімы ў працэсе грамадзянска-патрыятычнага выхавання моладзі” (на базе Любанской раённой цэнтральнай бібліятэкі, каstryчнік, 2018 г.)

ДУ “Мінская раённая цэнтральная бібліятэка”

Бібліяшcola “Граніпрафесіі”: “Аднаўленне парадку ў расстаноўцы кніг і выяўленне няуважлівага стаўлення да ўліку, захаванасці і выкарыстання фондаў” (на базе Самахвалавіцкай сельскай бібліятэкі, ліпень, 2018 г.)

Савет пры дырэктары – “Бібліятэчны фонд дзіцячай літаратуры – асновы дзейнасці бібліятэкі” (на базе ДУ “Мінская раённая цэнтральная бібліятэка”, верасень, 2018 г.)

ДУК “Маладзечанская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Багдановіча”

Семінар “Фонды і каталогі публічных бібліятэк: фарміраванне, улік і выкарыстанне” (на базе ДУК “Маладзечанская цэнтральная раённая бібліятэка імя М.Багдановіча”, жнівень, 2018 г.)

Семінар “На шляху да здароўя: дыяпазон бібліятэчных ідэй” (на базе ДУК “Маладзечанская цэнтральная раённая бібліятэка імя М.Багдановіча”, каstryчнік, 2018 г.)

ДУ “Мядзельская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Танка”

Метадычны дзень “Прафесійнае чытанне і кампетэнтнасць бібліятэка” (на базе ДУ “Мядзельская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Танка”, каstryчнік, 2018)

Дзень прафесійных ведаў “Планаванне: пошук аптымальных варыянтаў” (на базе ДУ “Мядзельская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Танка”, лістапад, 2018)

ДУК “Нясвіжская цэнтральная раённая бібліятэка імя П. Пранузы”

Семінар “Современные подходы в организации работы по ознакомлению с художественной литературой и изобразительным искусством” (на базе Слаўкаўскай сельской бібліятэкі, жнівень, 2018 г.)

Семінар “Сельская бібліятэка – цэнтр адраджэння і развіцця культурнай спадчыны” (на базе Сноўскай сельской бібліятэкі, лістапад, 2018 г.)

Сетка публічных бібліятэк Пухавіцкага раёна

Псіхалагічны трэнінг “Канфлікты ў прафесійных зносінах і шляхі іх вырашэння” (на базе Пухавіцкай цэнтральнай раённой бібліятэкі, ліпень, 2018 г.)

Дзень загадчыка “Справаздачнасць, планаванне і прагназаванне ў бібліятэчнай дзейнасці” (на базе Пухавіцкай цэнтральнай раённой бібліятэкі, лістапад, 2018 г.)

ДУ “Слуцкая раённая цэнтральная бібліятэка”

Пасяджэнне школы бібліятэчнага майстэрства “Прафесіянал”: “Інфармацыйныя рэсурсы бібліятэкі: фарміраванне і выкарыстанне” (на базе Падлескай сельской бібліятэкі-філіяла № 35, каstryчнік, 2018 г.)

Семінар “Чытанне як фактар выхавання грамадзяніна і патрыёта” (на базе ДУ “Слуцкая раённая цэнтральная бібліятэка”, каstryчнік, 2018 г.)

Сетка публічных бібліятэк Смалявіцкага раёна

Дзень спецыяліста “Новы і традыцыйны падыход да арганізацыі масавых мерапрыемстваў” (на базе Смалявіцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі імя М.Багдановіча, верасень, 2018 г.)

Раённы семінар “Сельская бібліятэка сёння. Пошук уласнага іміджу” (на базе Смалявіцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі імя М.Багдановіча, каstryчнік, 2018 г.)

ДУК “Салігорская раённая цэнтральная бібліятэка”

Савет пры дырэктары “Аб дакладнасці ўліковых дадзеных у Велікарожанская і Пагосцкай сельскіх бібліятэках” (на базе ДУК “Салігорская раённая цэнтральная бібліятэка”, ліпень, 2018 г.)

Практыкум для маладога спецыяліста “Арганізацыя работы ПЦПІ раённай цэнтральнай бібліятэкі” (на базе ДУК “Салігорская раённая цэнтральная бібліятэка”, жнівень, 2018 г.)

Дзень прафесійных зносін “Вопыт работы калег – у практику нашай працы” (на базе ДУК “Слуцкая раённая цэнтральная бібліятэка” (верасень, 2018 г.)

Круглы стол “Новыя ідэі і формы папулярызацыі сучаснай дзіцячай кнігі” (на базе ДУК “Салігорская раённая цэнтральная бібліятэка”, каstryчнік, 2018 г.)

ДУК “Старадарожская раённая цэнтральная бібліятэка”

Семінар-практыкум “Формирование здоровой нравственности через различные формы и методы библиотечной

работы” (на базе Старадарожской раённой центральной бібліятэкі, каstryчнік, 2018 г.)

ДУК “Стайбцоўская цэнтральная раённая бібліятэка”

Вытворчая нарада “Планаванне работы бібліятэк на 2019 год. Асноўныя напрамкі працы” (на базе ДУК “Стайбцоўская цэнтральная раённая бібліятэка”, снежань, 2018 г.)

ДУК “Уздуенская цэнтральная раённая бібліятэка імя П. Труса”

Семінар “Бібліятэка і краязнаўства: у кантэксле сучаснасці” (на базе Хатлянскай сельской бібліятэкі, 23 лістапада 2018 г.)

ДУК “Чэрвеньская цэнтральная раённая бібліятэка”

Нарада “Краязнаўчая дзеянасць публічных бібліятэк у рамках мерапрыемстваў да Года малой радзімы” (на базе цэнтральной раённой бібліятэкі, каstryчнік, 2018 г.)

ДУК “Цэнтральная гарадская бібліятэка г. Жодзіна”

Семінар “Вывучэнне патрэб на бібліятэчныя паслугі” (на базе цэнтральной бібліятэкі г. Жодзіна, жнівень, 2018).

Псіхалагічны трэнінг “Канфліктныя ситуацыі ў бібліятэчных зносінах і шляхі іх вырашэння” (на базе цэнтральной бібліятэкі г. Жодзіна, каstryчнік, 2018).

Масавыя мерапрыемствы

ДУ “Мінская абласная бібліятэка імя А. С. Пушкіна”

У верасні з нагоды Дня бібліятэк супрацоўнікамі аддзела абанемента і МБА сярод чытачоў была праведзена бяспойгрышная латарэя “Читай и выигрывай”.

У верасні супрацоўнікі бібліятэкі правялі прысвечаны Дню бібліятэк флэшмоб “Как пройти в библиотеку”.

У каstryчніку да 135-годдзя з дня нараджэння Янкі Маўра ў аддзеле краязнаўчай літаратуры адбылася сустрэча з унучкай пісьменніка Марыяй Міхайлаўнай Міцкевіч “У доме дзеда Маўра”.

У каstryчніку ў аддзеле дзіцячага чытача адбылася мультымедыйная презентацыя “Милая мамочка моя”, прысвечаная Дню маці.

У каstryчніку ў аддзеле дзіцячай літаратуры ў рамках школы “Почитай-ка” адбылася літаратурная гульня “Зоосад Бориса Житкова”.

У каstryчніку ў дзіцячым аддзеле прайшло мерапрыемства для школьнікаў “Добрейший затейник из солнечного города”, прысвеченнае 110-годдзю з дня нараджэння Мікалая Носава.

У лістападзе ў рамках юбілейнага года часопіса “Алеся” супрацоўнікамі залы перыядычных выданняў праведзена творчая сустрэча з аўтарам часопіса Валянцінай Быстрымовіч і презентацыя яе новага зборніка апавяданняў “Куда несёт водоворот”.

У лістападзе ў аддзеле замежнай літаратуры пры пры іфармацыйнай падтрымцы і супрацоўніцтве з Цэнтрам шведскіх даследаванняў у Мінску і Амбасады Швецыі ў Беларусі праведзены Тыдзень літаратуры краін Паўночнай Еўропы.

У лістападзе аддзел краязнаўчай літаратуры сумесна з палацава-паркавым ансамблем “Станькава” і народным гісторыка-краязнаўчым аб'яднаннем “Прылуцкая спадчына” правёў лекцыю з праглядам фільма пад назвай “Жызнь – Отчеству, честь – никому”, прысвеченую 190-годдзю з дня нараджэння Эмерыка фон Гутэн-Чапскага.

У лістападзе ў аддзеле замежнай літаратуры прайшла фотавыставка “Твая Беларусь” дэбютны сумесны праект фотамастакоў Паліны Барчанінавай і Сямёна Башкірава, на якой былі прадстаўлены фотаздымкі, зробленыя ў час вандровак па славутых і адметных мясцінах Беларусі, сярод якіх Наваградак, Шчорсы, Заслаўе, Жалудок, Смаляны, Нясвіж і іншыя.

У лістападзе ў аддзеле аблугоўвання дзіцячага чытача прайшло мерапрыемства “Настольные игры в библиотеке”.

У снежні ў аддзеле замежнай літаратуры адбылася творчая сустрэча з трыв а брадвейскіх выкананіццаў Нью-Ёрка, прысвечаная юбілею амерыканскага кампазітара Леанарда Бернстайна.

У снежні ў актавай зале бібліятэкі прайшла канцэртная праграма “Высоцкий. Баллада о любви ...”, у якой прымаў удзел лаўрэат міжнародных конкурсаў Аляксей Нежавец-Прывалаў.

У снежні ў рамках школы маленъкага чытача “Пазнай-ка” ў аддзеле аблугоўвання дзіцячага чытача прайшлі навагоднія чытанні “Ёлочка-красавица” (па кнізе М. Аромштам “Сказка о маленькой ёлочке”).

У снежні ў Мінскай абласной бібліятэцы імя А. С. Пушкіна адбылася творчая вечарына “Тры сшыткі”, на якой прэзентаваўся трохтомнік «Выбранае» Уладзіміра Мароза.

У снежні ў аддзеле аблугоўвання дзіцячага чытача правялі пераднавагодні квэст для дзяцей 8-9гадоў “В поисках новогодних часов”.

У снежні ў аддзеле краязнаўчай літаратуры адбыўся прагляд фільма “Пан Тадэвуш”, прымеркаваны да 220-годдзя з дня нараджэння паэта Адама Бернарда Міцкевіча.

У снежні ў актавай зале прайшоў літаратурна-музычны вечар “В союзе звуков, чувств и душ...”, рамансы рускіх кампазітараў на вершы А. С. Пушкіна.

ДУК “Бярэзінская цэнтральная раённая бібліятэка”

У жніўні ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшла тэатралізаваная прэзентацыя збора твораў С. Алексіевіч “Галасы ўтопіі”.

У верасні ў скверы каля бібліятэкі ў рамках акцыі “Ад добрай кнігі – да добра га учынку” адбыўся вулічны тэатр “Добрая кніга”.

У кастрычніку ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прэзентавалі кнігу зямлячкі Н. Бурко “Гісторыя ў лёсах” “Чужыя лёсы як свае”.

ДУК “Барысаўская цэнтральная раённая бібліятэка імя І.Х. Каладзеева”

У жніўні і каstryчніку ў рамках міжнароднага бібліятэчнага праекта “Пскоўшчына – Барысаўшчына: грані супрацоўніцтва і ўзаемадзяення” прайшлі тры вебінары. Тэмы вебінараў: “Клубы па інтэрэсах – дзейсная форма работы бібліятэкі па арганізацыі вольнага часу насельніцтва”, “Імянныя бібліятэкі: праца па вывучэнні і папулярызацыі культурнай спадчыны”, “Таленавітыя супрацоўнікі ў бібліятэчнай справе”.

У верасні краязнаўчы цэнтр у рамках аб’яўленага 2018 Года малой радзімы ініцыяваў правядзенне акцыі “Створым карту малой радзімы разам!”

У мастацкай галерэі “З’ява” цэнтральны бібліятэкі ў каstryчніку адкрыўся сумесны з барысаўскімі мастакамі штогадовы выставачны праект “Барысаўскі каларыт – 2018”, прымеркаваны да Года малой радзімы.

ДУК “Вілейская раённая цэнтральная бібліятэка імя Г. Новік”

У верасні ў Крыervasельскай сельскай бібліятэцы, сумесна з Крыervasельскім СДК і ДУ “ВТЦСАН”, адбылося свята “Неспакойныя. Захопленыя. Цікаўныя”, прысвеченая Дню пажылых людзей.

У каstryчніку ў бібліятэцы сямейнага чытання прайшло свята лепшых чытачоў “Дзень аранжавага настрою”.

У каstryчніку ў Шылавіцкай сельскай бібліятэцы адбылася святочная праграма “Матуліна сэрца”, прысвеченая Дню маці.

ДУ “Валожынская цэнтральная раённая бібліятэка”

У ліпені ў цэнтральнай бібліятэцы адбылося адкрыццё гарадской галерэі твораў мясцовага жывапісца Уладзіміра Сайко.

У верасні ў цэнтральнай раённой бібліятэцы прайшло літаратурнае свята “Ён тут жыў і тварыў”, прысвечанае 210-годдзю з дня нараджэння В.І. Дуніна-Марцінкевіча.

У кастрычніку ў цэнтральнай бібліятэцы презентавалі новую кнігі Аляксандра Аляксандравіча Чароміна.

ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма”

У верасні ў рамках рэспубліканскай навукова-асветніцкай экспедыцыі “Дарога да святыняў” у ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма” адбылася навукова-практычнае канферэнцыя, прысвеченая Дню беларускага пісьменства з удзелам намесніка старшыні Беларускага фонда культуры, пісьменніка Анатоля Бутэвіча, ганаровага кіраўніка XXV экспедыцыі Ніны Загорскай; доктара гістарычных навук, професара Пятра Лысенкі; доктара філалагічных навук, професара Сцяпана Лаўшчuka.

У кастрычніку ў ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма” адбыліся III Пакроўскія чытанні “Живое слово мудрости духовной”, прысвяченныя Году малой радзімы.

У снежні ў ДУ “Дзяржынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчна сістэма” адбыліся 7-я Койданаўскія чытанні “Дзяржыншчына: ад мінулага да сучаснага”, прысвечаныя Году малой радзімы.

ДУ “Клецкая раённая цэнтральная бібліятэка”

У жніўні ў Заастравецкай сельскай бібліятэцы прайшла конкурсна-гульнёвая праграма для летніх імяніннікаў “У краіне дзяцінства”.

У каstryчніку ў Галавацкай сельскай бібліятэцы прайшла творчая сустрэча з пісьменніцай Т. Цвірка “Мілей за родныя мясціны нішто не можа ў свеце быць” і презентацыя яе новага зборніка “Зноў з табой я, месцейка святое!”

ДУК “Капыльская раённая цэнтральная бібліятэка імя А. Астрэйкі”

У жніўні ў рамках Года малой радзімы ў літаратурным музеі К. Чорнага вёскі Цімкавічы правялі літаратурна-краязнаўчую імпрэзу да 55-годдзя земляка Алеся Бельскага “Славутыя і вядомыя людзі з нашага краю”.

У каstryчніку ў Камсамольскай сельскай бібліятэцы прайшло краязнаўчае падарожжа “Жыву ў Беларусі і tym ганаруся”.

У каstryчніку ў Слабадакучынскай бібліятэцы-клубе да 105-годдзя М. Рамашкі прайшла краязнаўчая гадзіна “Герой Савецкага Саюза – ураджэнец вёскі Дусаеўшчына”.

ДУК “Крупская цэнтральная раённая бібліятэка імя Я. Купалы”

У жніўні ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшла презентацыя дэбютнай фотавыставы Ірыны Цыбулькінай “Родныя лица”.

У кастрычніку ў Узнацкай сельскай бібліятэцы-клубе адбылася літаратурна-музычная кампазіцыя “Пяшчотная, мілая, добрая!”

У лістападзе ў Крупской дзіцячай бібліятэцы адбылася конкурсна-забаўляльная праграма “Дзень аранжавага настрою”.

Сетка публічных бібліятэк Лагойскага раёна

У жніўні ў межах акцыі “Лета з добрай кнігай” бібліятэкарэы Лагойскай дзіцячай бібліятэкі арганізавалі раённае свята “Лето, книга, дружба – вот, что детям нужно”.

У верасні ў межах Тыдня беларускага слова “Ты – думак аснова, ты – ведаў крыніца” ў Лагойскай дзіцячай бібліятэцы адбылася сустрэча “Пад знакам роднага слова” з мясцовымі пісьменнікамі В.Вярбіцкай і Н.Мядзелец.

ДУК “Любанская раённая цэнтральная бібліятэка”

У ліпені Любанская раённая цэнтральная бібліятэка сумесна з аддзелам ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Любанскага райвыканкама ў рамках Года малой Радзімы правялі раённае свята паэзіі і песні “Я словам слаўлю родны край”, прымеркаванае да 85-годдзя з часу выхаду паэмы Я. Купалы “Над ракою Арэсай”.

У верасні Любанская раённая цэнтральная бібліятэка правяла для навучэнцаў ДУА “Сярэдняя школа № 1 г. Любані” ўрок ведаў у рамках краязнаўчага праекта “Город, в котором я живу”, прысвечаны Году малой Радзімы.

У лістападзе Камунаўская сельская бібліятэка правяла сустрэчу моладзі з ветэранамі камсамольскага руху “Без прошлого нет будущего”, якая была прысвечана 100-годдзю УЛКСМ.

ДУ “Мінская раённая цэнтральная бібліятэка”

У верасні на базе раённай цэнтральнай бібліятэкі адбылася творчая сустрэча з артыстамі Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек “Дзень нараджэння лялькі”.

У верасні на базе раённай цэнтральнай бібліятэцы адбылася презентацыя кнігі Дз. Юртаева “Ні хвіліны цішыні”.

У кастрычніку ў Пятрышкаўской сельской бібліятэцы адбылася творчая сустрэча з С. Клімковічам “Загадка дэтыктыўных гісторый”.

У лістападзе ў бібліятэцы ДУ “Мінскі РЦК” адбылася творчая сустрэча з І.М.Фраловай “Канікулы з добрай кнігай”.

ДУК “Маладзечанская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Багдановіча”

У ліпені на базе філіяла-музея “Фальварак Ракуцёўшчына” в. Ракуцёўшчына Маладзечанскага раёна была арганізавана інтэрактыўная літаратурная пляцоўка “Ізноў пабачыў я сялібы, дзе леты першыя прайшли” ў рамках свята паэзіі і песні “Ракуцёўскае лета”.

У лістападзе супрацоўнікі цэнтральнай бібліятэki сумесна з культурна-асветніцкім аб'яднаннем украінцаў “Краяны” правялі святочную праграму “Фестываль украінскай культуры”.

ДУ “Мядзельская цэнтральная раённая бібліятэка імя М. Танка”

У жніўні ў рамках Года малой радзімы Баярская сельская бібліятэка-дом вольнага часу правяла сустрэчу “Я песни лучшіе для вас спою” з вядомым земляком, оперным спеваком з чэшскага горада Астрава Сяргеем Мечыслававічам Зубковічам.

У лістападзе Нарацкая сельская бібліятэка організавала сустрэчу “Да цябе не з ціхім жалем, вёска, еду не тады, калі баліць...” з ураджэнкамі Мядзельшчыны – аглядальнікам аддзела па асвятленні дзейнасці Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Алінай Грышкевіч і старшынёй аддзялення “Сяльчанка” Беларускага сюза жанчын Рэгінай Давідовіч.

ДУК “Нясвіжская цэнтральная раённая бібліятэка імя П. Пранузы”

У верасні ў Нясвіжскай цэнтральнай раённой бібліятэцы імя Паўлюка Пранузы адбыўся конкурс «Біблио-леди» для самых начытаных і творчых дзяўчынак, які праходзіў у рамках Дзён горада Аўцэ ў Нясвіжы.

У верасні ў Нясвіжскай цэнтральнай раённой бібліятэцы імя Паўлюка Пранузы прыйшла акцыя “Біблиосумерки – 2018”: “Письмо из Хогвартса” – літаратурны квест па кнігах Дж. Роўлінг “Гары Потэр”.

У лістападзе ў Нясвіжскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Паўлюка Пранузы прайшлі фальклорныя пасядзелкі “Беларусь – Польша. Диалог культур” сумесна з раённым грамадскім аб'яднаннем “Саюз палякаў на Беларусі”.

У лістападзе ў Нясвіжскай цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Паўлюка Пранузы адбыўся раённы прафесійны конкурс “Твои таланты, біблиотекарь!”

Сетка публічных бібліятэк Пухавіцкага раёна

У жніўні Мар’інагорская гарадская бібліятэка ў рамках бібліятэчнага праекта “Маленъкі патрыёт вялікай Радзімы Беларусь” правяла літаратурна-этнографічную гульню “Каравай зямлі і неба”.

У лістападзе бібліятэкары Рудзенскай дзіцячай бібліятэкі ў “Школе экалагічных ведаў” правялі экалагічную гадзіну “Падарожжа ў краіну зуброў”.

ДУ “Слуцкая раённая цэнтральная бібліятэка”

У каstryчніку ў рамках святкавання Дня горада раённая цэнтральная бібліятэка запрасіла жыхароў і гасцей горада на пляцоўку бібліятэчнага прайм-тайма “PROСлуцк”.

У каstryчніку ў літаратурна-музычнай гасцінай “Алімп” Слуцкай раённой цэнтральнай бібліятэкі адбылася сустрэча-споведзь “Отдаю свой долг поэта...” з Тамарай Васільеўнай Кавальчук, Алай Эдуардаўнай Герасімавай, Мікалаем Мікалаевічам Герасімавым, паэтамі, членамі Міжнароднай асацыяцыі пісьменнікаў і публіцыстаў.

У лістападзе ў дзіцячым аддзеле Слуцкай раённай цэнтральнай бібліятэкі адбылася сустрэча з пісьменнікам і акцёрам Валерыем Болдзіным “Мои книжки – для вас, ребятышки!”

Сетка публічных бібліятэк Смалявіцкага раёна

У жніўні Смалявіцкая цэнтральная раённая бібліятэка імя М.Багдановіча сумесна з домам для самастойнага пражывання ў в. Жажэлка правяла інфармацыйную гадзіну “Малой радзіме прысвячаеца”.

У верасні ў Смалявіцкай цэнтральнай раённой бібліятэцы імя М.Багдановіча прайшоў “Кніжны freemarket”, прысвечаны Дню бібліятэк.

У кастрычніку ў Смалявіцкай цэнтральнай раённой бібліятэцы імя М.Багдановіча прайшла сустрэча “У пошуках вытокаў” з удзелам супрацоўніка Інстытута гісторыі Акадэміі навук Беларусі, прысвечаная 125-годдзю з дня нараджэння беларускага вучонага, археолага А.М. Ляўданскага.

ДУК “Салігорская раённая цэнтральная бібліятэка”

У ліпені ў раённой цэнтральнай бібліятэцы да Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь арганізавалі інтэрактыўную пляцоўку “Мая зямля, мая радзіма завеца светла – Беларусь!”

У жніўні ў раённой цэнтральнай бібліятэцы ў рамках праекта “Культурны код Салігорска” да 60-годдзя з дня заснавання г. Салігорска адбылася краязнаўчая гульня “Адкрый свой горад!”

У жніўні ў раённай цэнтральнай бібліятэцы ў рамках праекта “Музычныя вечары на плошчы мастацтваў” праведзены бібліяфест “Любімы горад гартае старонкі”.

У кастрычніку ў раённай цэнтральнай бібліятэцы ў рамках праекта “Культурны код Салігорска” прайшоў квэст “ПоІГРАем”.

ДУК “Старарадарожская раённая цэнтральная бібліятэка”

У верасні да Дня бібліятэк у раённай цэнтральнай бібліятэцы адбылося традыцыйнае святочнае мерапрыемства “Ноч у бібліятэцы”, прысвечанае Году малой радзімы.

У кастрычніку раённая цэнтральная бібліятэка сумесна з ДУА “Старарадарожская дзіцячая школа мастацтваў” правяла святочную праграму “Самая прекрасная из женщин на Земле”.

У лістападзе ў Старадарожскай раённай цэнтральнай бібліятэцы прайшла гісторыка-літаратурная кампазіцыя “Октябрьская революция: взгляд через столетие”.

ДУК “Стайбцоўская цэнтральная раённая бібліятэка”

У кастрычніку ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшла сустрэча святароў з чытачамі “Духовная книга – родник большой мудрости”.

У лістападзе ў дзіцячай бібліятэцы імя Я.Коласа ў рамках “Каласавін” прайшла літаратурная гасцёўня “Гучаць Коласавы словаў”.

ДУК “Узденская цэнтральная раённая бібліятэка імя П. Труса”

У ліпені ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшла презентацыя кнігі В. Хурсіка “Vale!” з удзелам аўтара пра жыццё і дабрачынную дзеянасць Марыі Магдалены Радзівіл.

У верасні ў цэнтральнай раённай бібліятэцы адбыўся юбілейны вечар да 70- годдзя пісьменніка-земляка В. Шырко “Выток натхнення – родная зямля” з удзелам літаратурнага крытыка А. Марціновіча, членаў літаратурнага аб’яднання “Нёманец”.

ДУК “Чэрвеньская цэнтральная раённая бібліятэка”

У жніўні ў цэнтральнай раённай бібліятэцы прайшоў вечар-сустрэча “Пясняр з салаўінай вёскі”, прысвечаны 100-годдзю з дня нараджэння Міхася Пянкранта з удзелам члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Васіля Іванавіча Найдзіна і намесніка галоўнага рэдактара часопіса “Вожык” Аляксандра Пятровіча Каршакевіча”.

У каstryчніку ў цэнтральнай бібліятэцы адбыўся вечар “Камсамол – мой лёс”, прысвечаны 100-годдзю ВЛКСМ.

У лістападзе ў цэнтральнай бібліятэцы прайшла презентацыя рамана Валерыі Фамінавай “Это” з удзелам аўтара.

ДУК “Цэнтральная гарадская бібліятэка г. Жодзіна”

У ліпені ў Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і ў Дзень горада была арганізавана святочная пляцоўка “Паляна кветак”, дзе жодзінцы і госьці горада маглі прыняць удзел у інфармацыйна-пазнавальных і забаўляльных мерапрыемствах.

У жніўні ў парку культуры і адпачынку адбылося гарадское свята, прысвечанае закрыццю летняга сезона і пачатку новага навучальнага года “Падары дзіцяці радасць”.

У лістападзе ў цэнтральнай гарадской бібліятэцы г. Жодзіна прайшоў IV Гарадскі фестываль песні і паэзіі з ўдзелам творчых калектываў горада.

Бібліятэка і час

Новыя эфектыўныя формы работы бібліятэк у кантексле праграмна-праектнай дзейнасці

Праектнае развіццё бібліятэчных устаноў – базавы інструмент інавацыйнага менеджменту. Там дзе бібліятэкі ўдумліва і творча падыходзяць да распрацоўкі праграм і праектаў, ёсць і рэальныя вынікі: больш якасныя, з прыцягненнем сучасных тэхналогій і рэурсаў бібліятэчныя паслугі і мерапрыемствы.

Зрабіць наведванне бібліятэкі яркай падзеяй для чытача – задача не з лёгкіх. Трэба прадэмансстрацаць нестандартныя змест і форму працы, новыя спосабы камунікацыі, унесці харектар навізны і дзейнічаць у апераджальным рэжыме. Сэнс і стыль, прафесіоналізм і крэатыўнасць – вось канцэпцыя поспеху.

Сёння хочацца спыніцца на найбольш значных і цікавых момантах дзейнасці бібліятэк Вілейскага раёна ў межах асобных праектаў.

Праект “Беларуская нацыянальная літаратурная спадчына ў сучаснай бібліятэцы”

У 2017 годзе распачаў сваю работу раённы бібліятэчны праект “Беларуская нацыянальная літаратурная спадчына ў сучаснай бібліятэцы”. Год быў пазначаны вялікай колькасцю юбілейных дат беларускіх пісьменнікаў, мы адсвятковалі 500-годдзе першай беларускай друкаванай кнігі. Была актыўізавана работа па папулярызацыі творчасці нашых славутых пісьменнікаў. Сёння бібліятэка папулярызуе беларускую кнігу выкарыстоўваючы найбольш эфектыўныя формы: фестывалі, літаратурныя open-air, вулічныя бібліятэкі

і беларускамоўныя акцыі, бібліятэчныя падворкі, святы кнігі і інш. Менавіта такія мерапрыемствы сталі сапраўднай падзеяй, прымусілі гаварыць пра іх у транспарце, на вуліцы, у СМІ.

У маі 2017 года на адкрытай плошчы ля будынка Вілейскай раённай бібліятэкі ўпершыню прайшоў літаратурны OPEN-AIR. Мерапрыемству папярэднічала шырокая рэкламная кампанія, інфармацыя была размешчана на афіцыйным сайце райвыканкама, на сайце бібліятэкі, у сацыяльных сетках і друкаваных СМІ. Галоўнай падзеяй літаратурнага OPEN-AIR стаў конкурс выразнага чытання “Галасы паэтаў Беларусі”. У конкурсе прынялі ўдзел 50 аматараў беларускай паэзіі самага рознага ўзросту. На адкрытай гарадской плошчы гучалі вершы беларускіх класікаў і мясцовых паэтаў. Маляўнічыя заяўкі на ўдзел у конкурсе былі размешчаны на сайце бібліятэкі і на старонцы бібліятэкі ў сацыяльнай сетцы “Вконтакте”. Для арганізацыі фотазоны быў выраблены presswall, на якім размясціліся ўсе пададзеныя заяўкі.

Акрамя таго, чытачоў і ўдзельнікаў чакалі розныя гульні, віктарыны і акцыі. Літаратурная QR-акцыя “Вершы ў кішэні” знаёміла з найпрыгажэйшымі ўзорамі беларускай паэзіі ў сеціве. Удзельнікі конкурсу “Успомні верш” паказалі выдатнае веданне класічных вершаў. Усім спадабалася інтэрактыўная гульня “Вершаваны віраж” і акцыя “Парада ад класіка”. Аддзел па работе з дзецьмі падрыхтаваў і правёў конкурс малюнкаў “Малюем вершы”, на дзіцячай плошчы можна было адпачыць і прыняць удзел уроўнігрышы прызоў.

У 2017 годзе ў нашым горадзе ў межах праекта “Беларуская нацыянальная літаратурная спадчына ў сучаснай

бібліятэцы” ўпершыню адбыўся літаратурна-музычны фестываль “Светлае слова”. Многа цікавых кніжных і літаратурных падзей прыйшло на фестывальных пляцоўках пры падтрымцы Вілейскага раённага выкананічнага камітэта, раённага Савета дэпутатаў, у актыўным супрацоўніцтве з беларускім радыё, Саюзам пісьменнікаў Беларусі. На працягу месяца, пачынаючы з 8 верасня, кожны віляйчанін мог далучыцца да гэтай восенійской культурнай падзеі. Падчас фестывалю ў бібліятэках горада, цэнтры эстэтычнага выхавання, установах адукацыі і на базе Дома духоўнай асветы працавала 27 інтэрактыўных пляцовак, усе мерапрыемствы наведалі больш за паўтары тысячи чалавек, а ў конкурсах мастацкага чытання і аўтарскай песні прынялі ўдзел больш за сорак юнакоў і дзяўчат. У рамках фестывалю адбылася і дабрачынная акцыя – эбіралі сродкі на лячэнне маленъкага віляйчаніна Мікіты Ляшкевіча. Асабліва святочным атрымаўся літаратурны кірмаш “З кнігай праз стагоддзі!”, прымеркаваны да 500-годдзя першай беларускай друкаванай кнігі. Вілейская раённая бібліятэка сустракала гасцей выдатнымі выставамі, прысвечанымі кнігадрукаванню, старым рэдкім выданням і сучаснай беларускай кнізе. У залах бібліятэкі размясціліся пляцоўкі для літаратурных сустрэч, презентацый, акций і майстар-класаў.

У гэтым годзе праект “Беларуская нацыянальная літаратурная спадчына ў сучаснай бібліятэцы” атрымаў свой працяг. Самым значным мерапрыемствам стаў літаратурны OPEN-AIR “Гісторыя і сучаснасць”, які быў арганізаваны 2 ліпеня ў гарадскім парку. Вілейская раённая бібліятэка падрыхтавала для чытачоў кніжныя выставы “Кніга яднае Беларусь!”, “Каб неба мірнае – навек!”, “Вілейскі край – для

талентаў рай!”, “Край, адкуль мы родам”, “Я кнігай адчыняю свет прыроды” і шматлікія інтэрактыўныя пляцошкі для дзіцячага і сямейнага адпачынку, якія працавалі ў рэжыме нон-стоп. Асаблівай папулярнасцю карысталася фотазона “Прымерым казку на сябе”. Падвясная выстава тантамарэсак (стэнд для фотаздымка з адтулінай для твару) прыцягвала дзяцей і дарослых магчымасцямі фотаздымкі у ролі розных казачных герояў. На творчай пляцоўцы “Кардмэкінг на траве” дзеци разам з бацькамі прынялі ўдзел у майстар-класе па вырабе паштовак, з задавальненнем рабілі паштоўкі з часопісных выразак – слоў, літар, вершаў, малюнкаў. Цікавасць і шмат пытанняў выклікала пляцоўка “Сторысек”, дзе размясціліся палатняныя торбачкі з ілюстраванымі дзіцячымі кнігамі і дадатковымі матэрыяламі. Дапаўнялі мастацкую кнігу мяккія цацкі, навукова-папулярныя кнігі па тэме, аўдыёкасеты або кампакт-дыскі, моўныя гульні, шпаргалкі для бацькоў. Дзеци з цікавасцю адкрывалі мяшечак за мяшечкам, чыталі кнігі, гулялі з героямі дзіцячых казак. Аматараў чытання дзіцячых часопісаў сустрэла пляцоўка радаснага чытання “Вось дык вось! Які часопіс!” Спадабалася дзецим і сумесная праца на пляцоўцы “Бібліятэчнае сонейка”. Самая мален’кія аматары чытання пакінулі на праменьчыках бібліятэчнага сонца свае далонькі з імёнамі і прозвішчамі. Гульнявая зона “Joy-park” запрашала аматараў розных гульняў. Акрамя звычайных для нас шашак, шахмат і лато, удзельнікам было прапанавана згуляць у бібліятэчны твістэр. Твістэр – падлогавая (наземная) гульня, дзе ўдзельнікі перастаўляюць пачаргова руку ці нагу на названае новае поле, не адрываючы іншыя канечнасці і захоўваючы пры

гэтым раўнавагу. Разнавіднасцю з'яўляецца бібліятэчны твістэр, дзе ў колы ўпісваюцца літаратурныя жанры, назвы, эпохі, імёны.

З паэтычнай спадчынай Вілейшчыны дарослых і моладзь пазнаёміла QR-акцыя “Вершы ў кішэні. Вілейка”. З дапамогай адмысловай праграмы для счытвання QR-кода на мабільных тэлефонах, жадаочыя змаглі прачытаць вершы паэтаў Вілейшчыны, размешчаныя на сایце нашай бібліятэкі.

Творчая пляцоўка “Свабодны мікрофон. VілейкаWordFest” з-за кепскага надвор’я размясцілася ў будынку раённай бібліятэкі. Гэта сустрэча –агульная імправізацыя, якая аб’ядноўвае крэатыўных і неабываکавых людзей, гатовых падзяліцца сваёй творчасцю з іншымі, і ствараеца сумеснымі намаганнямі на вачах саміх удзельнікаў. Да вольнага мікрофона падыходзілі вядомыя людзі Вілейшчыны, сярод якіх Кажура В. В. і Цанунін У. Я. Прыйшлі і частыя гості бібліятэкі, члены літаратурнай гасцёўні “Дамінанта душы”. Прыемна было бачыць навучэнцаў і выпускнікоў школ горада і іх бацькоў. Госцій вольнага мікрофона была самадзейная група народных спеваў “Скарбонка” з аграгарадка Любань.

Бібліятэчны віртуальны фотапраект “Малая радзіма на старых фотаздымках”

Яшчэ адзін праект, пра які хочацца расказаць, пачаў сваю працу ў гэтым годзе. У Беларусі з'яўляецца ўсё больш людзей, якія цікавяцца гісторыяй сваёй сям'і, вуліцы, вёскі. Краязнаўства сёння перажывае новы этап развіцця. Бібліятэкі маюць багаты вопыт працы ў гэтай галіне. Іх задачы ў краязнаўчым напрамку суадносныя з задачамі музеяў і архіваў. Няма сумневу: бібліятэкам неабходна акумуляваць і захоўваць

у сваіх фондах крыніцы краязнаўчай інфармацыі, весці даследчую працу і актыўна стымуляваць цікавасць чытачоў да краязнаўства. Асаблівую актуальнасць гэта тэма набывае ў Год малой радзімы. Вывучэнню гісторыі родных мясцін прысвечаны новы бібліятэчны віртуальны фотапраект “Малая радзіма на старых фотаздымках”. Ідзе час, змяняюцца пакаленні, а Радзіма застаецца. Яна з’яўляецца тым месцам, якое аб’ядноўвае людзей розных эпох. Якія яны – нашы землякі? Даведацца пра гэта і дапамагае фотапраект. Мэта праекта – стварыць віртуальны архіў старых фотаздымкаў, якія б адлюстроўвалі цікавыя падзеі жыцця раёна, знаёмлі з нашымі землякамі,

з бытам, вольным часам, інтэрэсамі людзей мінульых гадоў, у раздзеле “Малая радзіма на старых фотаздымках” на сайце ДУК “Вілейская раённая цэнтральная бібліятэка імя Ганны Новік” (<http://villib.by>). Ініцыятарам праекта выступіў аддзел бібліятэчнага маркетынгу, да ўдзелу былі запрошаны карыстальнікі бібліятэк і людзі, неабыякавыя да гісторыі роднага Вілейскага краю. Яны падзяліліся з намі здымкамі розных часоў з сямейных альбомаў.

А пачынаўся праект з цікавага фотаздымка, які пабываў у капсуле часу...

У 1972 годзе на тэлевізійных экранах упершыню з’явіліся перадачы цыкла “Ад усёй души”. Адрасаваныя яны былі самай шырокай аўдыторыі – ад школьнікаў да людзей сталага ўзросту. У 1974 годзе тэлевізійную здымачную групу праграмы сустракалі і ў беларускім саўгасе “Любань” імя 50-годдзя СССР Вілейскага раёна. Менавіта тады і быў зроблены фотаздымак: моладзь вёскі Любань на прыступках ганка Дома

культуры. Капсулу з фатаграфіяй вядучая праграмы “Ад усёй душы” Валянціна Міхайлаўна Лявоньцева прapanавала закласці ў адну з калон залы Дома культуры і дастаць праз 30 гадоў. Так і было зроблена... Важна адзначыць, што на адваротным баку фатаграфіі напісаны: “Будем верны земле, на которой родились и выросли! 27 октября 1974 года”.

За час існавання праекта “Малая радзіма на старых фотаздымках” карыстальнікі пазнаёміліся з першымі харавымі калектывамі вёсак Любань, Куранец і Нарач, даведаліся, як святковалі Дзень Перамогі ў розных вёсках раёна ў савецкі час, як выглядалі маладыя і іх гості на вяселлях 50-х гадоў. На здымках аддзяленне сувязі ў вёсцы Куранец 1959 года і піянерскі лагер “Лясная казка” 1970-ых гадоў. 100-годдзю камсамола была прысвечана публікацыя здымкаў студэнцкіх будаўнічых атрадаў, у якіх давялося папрацаваць нашым землякам.

Праект абудзіў цікавасць шырокага кола карыстальнікаў, таму праца над ім будзе працягнута.

Бібліятэчная праграма для дзяцей і падлеткаў “Здаровы лад жыцця – гэта норма”

Прапаганда здаровага ладу жыцця, інфармаванне аб tym, колькі цікавых і карысных заняткаў можна знайсці ў сучасным жыцці, пошук новых форм бібліятэчных мерапрыемстваў, накіраваных на максімальнае запаўненне вольнага часу дзяцей і падлеткаў, – такім бачыцца нам найбольш эфектыўны шлях працы па бібліятэчнай праграме “Здаровы лад жыцця – гэта норма”. У межах гэтай праграмы ў чэрвені 2017 года ўпершыню прыйшла незвычайная гульня – фотакросінг “Маладосць! Лета! Вілейка!”, арганізатарам якой выступіў аддзел бібліятэчнага

маркетынгу, а актыўны ўдзел прынялі навучэнцы УА “Вілейскі дзяржаўны каледж”. Мэты гульні – актыўны адпачынак, выпрацоўка навыкаў каманднай працы і вырашэння нестандартных задач, развіццё крэатыўнасці і рэалізацыя творчага патэнцыялу ўдзельнікаў. Фотакросінг – спаборніцтва на хуткасць і арыгінальнасць здымкаў. У Вілейскім гарадскім парку трох каманд з крэатыўнымі назвамі “Апельсін”, “Будзільнік” і “Шпількі” прыйшлі два этапы гульні. Сутнасць конкурсу “Самы хуткі фатограф” заключалася ў tym, каб як мага хутчэй знайсці і сфатаграфаваць прадмет або жывую істоту з прыкметай, якая пазначана на картцы. Фатаграфаваць трэба было так, каб картка з прыкметай абавязкова трапіла ў кадр. Пасля дэманстрацыі лічбавага варыянта фатаграфіі членам журы каманда атрымлівала чарговую картку-заданне. Арганізаторы гульні мелі права папрасіць каманду зрабіць здымак паўторна, калі ён не адпавядаў тэмэ задання. Вынікі першага этапу гульні былі падведзены адразу пасля яго заканчэння. Другі этап гульні – конкурс “Самы крэатыўны фатограф”. Удзельнікі на працягу 30 хвілін у парку горада павінны былі зрабіць здымкі на тэмы: “Чытаць можна ўсюды!”, “Маладосць! Лета! Вілейка!” і інш. На кожную тэму па здымку. Каб вызначыць пераможцу, было праведзена інтэрактыўнае галасаванне ў групе “Бібліятэкі Вілейшчыны” ў сацыяльнай сетцы “ВКонтакте”. У галасаванні прынялі ўдзел 709 чалавек.

Фотакросінгі “Маладосць! Лета! Вілейка!” у парку нашага горада былі арганізаваны і для дзяцей са школьніх аздараўленчых лагераў супрацоўнікамі аддзела раённай бібліятэкі па работе з дзецьмі. У чэрвені 2017 года ў мерапрыемствах прынялі ўдзел 187 школьнікаў (49 з іх

знаходзіліся на розных відах уліку). Марафон дзісячых летніх фотакросінгаў быў прадоўжаны і ў чэрвені 2018 года. Усяго было праведзена пяць гульняў-фотакросінгаў “К здоровью с книгой!”, у якіх прынялі ўдзел 98 чалавек (з іх 14 чалавек знаходзіліся на розных відах уліку).

Кожны праект, незалежна ад таго, паспяховы ён ці не, дазваляе камандзе, якая працуе над яго рэалізацыяй, атрымаць унікальны вопыт. Поспех праекта складаецца ў набыцці камандай і арганізацыяй пэўнага досведу – уменняў, навыкаў, якія ў наступны раз можна будзе ўжыць для паўтарэння поспеху. Аналіз, прагназаванне, праца ў апераджальным рэжыме павінны быць штодзённымі і мэтанакіраванымі, толькі тады ёсць шанс не згубіцца на прасторах глабалізацыі, забяспечыць якасць паслуг і ўдасканаліць мадэль сучаснай бібліятэкі.

Лазар I.A.,

заг. аддзела бібліятэчнага маркетынгу
ДУК “Вілейская раённая цэнтральная
бібліятэка імя Ганны Новік”

“Школьные годы чудесные ... как они быстро летят”
(интерактивная выставка-инсталляция)

Интерактивные выставки-инсталляции сегодня пользуются особой популярностью и наиболее востребованы как инновационная форма библиотечной работы. Они дают посетителям возможность увидеть представляемое, услышать об увиденном, а самое главное – самим стать соучастником выставки.

Одна из последних таких выставок “Школьные годы чудесные... как они быстро летят” была организована в Копыльской детской библиотеке ко Дню учителя.

Экспонаты выставки – книги разных лет о школе, близкие детям разных поколений “Митя Малеев в школе и дома”, “В стране невыученных уроков”, “Зимний дуб”, “Тринадцатый подвиг Геракла”, “Исследователи”, “Уроки французского”, а также современная детская литература о школьных буднях и предметы “школьной жизни” с историей в 10, 20, 30, 40 и 45 лет, стали связующими элементами выставки.

Знакомство с выставкой начиналось рассказом о школьной форме (экспонировались форменные платья с фартуками в повседневном и праздничном вариантах). У сегодняшних пионеров неподдельный интерес вызвали представленные на выставке значки, пилотки, горн, барабан, галстуки из советского прошлого пионерии.

Участники мероприятий, а они проводились и с группами посетителей, и с целыми классами школ города, вспоминали стихи об учителях и популярные песни о школьной жизни. С помощью старого школьного глобуса ребята отвечали на вопросы по географии, среди которых были и вопросы с “подвохом”: показать страну под названием Камбоджа (ранее Кампuchия). Очень впечатлили современных учеников старые тетрадки с сочинениями, ведь в некоторых из них одно сочинение занимало целую ученическую тетрадь. Среди экспонатов выставки привлекали внимание дневники, похвальные листы и грамоты учеников 70-х годов прошлого столетия. Особый интерес у девочек вызвала своеобразная

“анкета” сорокалетней давности. Подобные анкеты ученики заводили в своих общих тетрадках и давали заполнять всем одноклассникам и друзьям. Идея очень понравилась современным подросткам, ведь такая анкета хранит память о людях, с которыми учился или дружил.

Между экспонатами “затерялось” несколько предметов сегодняшней школьной жизни, их и нужно было найти участникам мероприятия. Одним из таких предметов был современный пенал. Каверзный вопрос: “Каких карандашей в школьном пенале больше: разных или красных?” –ставил ребят в тупик и изрядно веселил. А вот на вопрос: “Почему у учеников 70-х обязательно должен был быть красный карандаш?” – не всегда отвечали даже взрослые посетители. Вероятно, подзабыли, как отводили такими карандашами поля в тетрадках.

Иконечно же, рассказ о школьной жизни был бы неполным, если бы не вспомнили о первой школьной любви, о взаимоотношениях между одноклассниками. Примером послужили книги Фраермана, Киселёва, Железникова, Хвалея, Бадака, представленные на выставке.

Организовывая подобную выставку, мы не предполагали, что она будет иметь такую большую популярность. Детям было интересно узнать о школьных буднях и праздниках своих родителей, бабушек и дедушек. А взрослые благодарили за возможность вернуться в своё школьное детство.

Каминская В.Д.,
зам. дир. по работе с детьми
ГУК “Копыльская районная центральная
библиотека им. А.Астрейко”

Астравок дзяцінства – бібліятэка

Мяніеца час і погляды на жыццё, адно пакаленне прыходзіць на змену другому, але кніга застаецца ў жыцці кожнага з нас, крочыць з намі праз час. Яна лечыць душэўныя раны, дае добрыя парады, дзеліцца сваёй мудрасцю і адказвае на розныя жыццёвыя пытанні. І ніхто, мабыць, не паспрачаецца, што начытаны чалавек можа быць больш паспяховым у дасягненні пастаўленых жыццёвых мэт і цікавым для акружаючых. З дапамогай кнігі, пачынаючы ад буквара, дзіця спасцігае свет, набіраецца жыццёвага вопыту. Ну а сапраўдным царствам кнігі з'яўляецца бібліятэка.

Баярская сельская бібліятэка-дом вольнага часу Мядзельскага раёна сёння – інфармацыйны, грамадскі і культурна-забаўляльны цэнтр для сяльчан. Статыстыка пераканаўча сведчыць, што ў Баярах шмат чытаюць, любяць сваю бібліятэку, адчуваюць патрэбу ў ёй і часта яе наведваюць. Штогод паслугамі бібліятэкі карыстаюцца больш за 270 чытачоў, якім выдаецца каля 5,5 тысяч экз. друкаванай і электроннай прадукцыі, наведванні складаюць звыш 3 000.

Усё, што праводзіцца ў бібліятэцы, звязана з кнігай. Баярская бібліятэка абслугоўвае насельніцтва розных узроставых катэгорый, аднак вялікая ўвага надаецца прыярытэтным групам карыстальнікаў: гэта ў першую чаргу дзеці і моладзь. Вывучаюцца іх інтэрэсы, праводзяцца мерапрыемствы з улікам праблем, якія хвалююць іх сёння. У арганізацыі працы з дзіцячым чытачом бібліятэкар Мінкоўская Л.В. найбольш пільнную ўвагу надае арыентацыі падрастаючага пакалення на духоўныя і агульначалавечыя каштоўнасці, прыродаахоўнае мысленне і паводзіны,

фарміраванню патрыятычных пачуццяў, распаўсюджванню прававых ведаў, арганізацыі вольнага часу дзяцей.

У бібліятэку прыходзяць дзеци розныя. Адны добра вучачца, весела адпачываюць, робяць усё, каб здзейсніліся іх мары. Другія – дома, у школе, у бібліятэцы хварэюць на ляноту, хітрасць, хлуслівасць. Але Людміла Вячаславаўна не павучае іх, а лечыць добрай кніжкай, смехам. Яна вучыць дзяцей несці адказнасць за свае дзеянні і ўчынкі, быць міласэрнымі, добрымі, шчодрымі, а галоўнае – любіць і шанаваць родную зямлю, сваіх бацькоў.

У апошняй гады цікавасць да мінулага значна ўзрасла. Многія пачынаюць разумець, што гісторыя — гэта не толькі тое, што напісана ў падручніках, але і тое, што знаходзіцца вакол нас, з чым разам мы жывём. Баярская бібліятэка-дом вольнага часу вядзе карпатлівую, працаёмкую працу па сістэматызацыі краязнаўчых матэрыялаў. У бібліятэцы працягвае стварацца фонд ксеракопій на краязнаўчыя тэмы, фонд папак-дасце: “Фальклор Мядзельшчыны”, “Паэты маёй зямлі”, “Нашы славутыя землякі”, “Спартыўнае жыццё Мядзельшчыны”, “Мядзельшчына турыстычная”. Сабраныя матэрыялы не залежваюцца на кніжных паліцах, бо яны шырока папулярызуюцца сярод чытачоў рознага ўзросту праз змястоўную кніжную выставы і мерапрыемствы.

Дзякуючы намаганням удзельнікаў гуртка “Народныя матывы” створана змястоўнае дасце “Узор души і рук набытак”, дзе сабраны матэрыялы пра многіх майстрый вёскі, якія дасканала валодаюць майстэрствам вышыўкі, ткацтва, вязання. Карыстальнікі бібліятэкі з цікавасцю праглядаюць дасце, дзе занатаваны не толькі аповеды пра жанчын, але і змешчаны

фотаздымкі іх творчых работ. Моладзі цікава пазнаваць усё тое, што нябачнай ніткай звязвае іх з мінулым. Таму адно з пасяджэнняў клуба прыйшло ў выглядзе “Майстар-класа ад бабулі Ганны”. Сустрэча адбылася з Варабей Ганнай Аляксееўнай. У перамешку з навучаннем жанчына ўспамінала, як ёй даваліся першыя крыжыкі і сцяжкі, як занятак вышываннем дапамагаў ёй у розных жыщёвых абставінах.

Не меншую цікаласць выклікаюць матэрыялы, сабраныя ў папцы-альбоме ““Нарачанская зара” пра нашых землякоў”. Гартаеш альбом і пераносішся ў мінулае, вяртаешся ў гісторыю. Тут змешчаны матэрыялы, фотаздымкі з той пары, калі калгас толькі пачынаў арганізоўвацца, прасочваеца паслядоўнае развіццё гаспадаркі да нашых дзён. Бібліятэкар рупліва папрацавала: было праведзена шмат сустрэч, гутарак са старажыламі вёсак. Наогул, увесе матэрыял збіраўся па крупінках. Чытачы ахвотна знаёмыца з мінулым і сучасным гаспадаркі, пазнаюць сваіх аднавяскоўцаў (а тут змешчаны фотаздымкі не проста аднавяскоўцаў, а часцей за ўсё родных, сваякоў) і ганаравацца імі.

Краязнаўчая дзейнасць бібліятэкі не абмяжоўваецца толькі збіральніцтвам, пошукам і сістэматызацыяй нейкіх дакументаў аб сваёй мясцовасці. Бібліятэка актыўна і мэтанакіравана вядзе масавую работу. Формы супрацоўніцтва з юнымі чытачамі ў вывучэнні гісторыі Айчыны тут выкарыстоўваюць самыя розныя: краязнаўчыя ўрокі, падарожжы ў мінулае, фальклорныя вандроўкі, гадзіны шчырай размовы, гістарычныя гадзіны, сустрэчы з пісьменнікамі, презентацыі кніг пісьменнікаў-землякоў.

З мэтай папулярызацыі беларускай перыёдыкі праходзіў месячнік “Чытай, каб жыць цікава і карысна”. Пры наведванні дзецьмі бібліятэкі Людміла Вячаславаўна звяртала ўвагу на разгорнутую часопісную панараму “Парад беларускай перыёдыкі”. Кожны жадаючы мог пазнаёміцца з беларускім часопісамі і газетамі, якія атрымлівае бібліятэка, а іх нямала – 28 назваў.

Сёння беларуская кніга займае пачэснае месца на кніжных паліцах бібліятэкі. У апошні час да чытачоў прыйшлі цікавыя, прыгожыя кнігі, якія распавядаюць пра родны край. Бібліятэкам робіцца шмат для таго, каб такая літаратура своечасова знайшла свайго чытача. Усталявалася добрая традыцыя запрашаць чытачоў на мерапрыемствы, прысвечаныя роднай мове: презентациі новых кніг, вечарыны, святы паэзіі і інш.

Для маленькіх чытачоў у бібліятэцы ёсьць дзіцячы куток “З кнігай па дарозе дзяцінства”, дзе можна знайсці яркія кнігі беларускіх аўтараў Якуба Коласа, Раісы Баравіковай, Генадзя Аўласенкі, Яўгена Хвалея, Міколы Чарняўскага і інш. Асноўная мэта кутка – з дапамогай гульнёвых формаў прыцягнуць дзяцей да чытання. Тут можна любімую кніжку прачытаць, пазнаёміцца з новым творам, разгадаць крыжаванку, адгадаць загадкі, выкананаць творчае заданне. Бібліятэкар вучыць дзяцей таксама беражлівым адносінам да кнігі.

Спадабалася юным чытачам чароўная скарбонка “Прачытаў цікавую беларускую кнігу – парай іншаму”. Яе мэта – прыцягнуць увагу юных чытачоў да беларускай кнігі з дапамогай саміх дзяцей. Скарбонка дзейнічала на працягу года. Дзеці прачытаілі аб’яву аб яе стварэнні і адразу актыўна

ўключыліся ў спаборніцтва. Бібліятэкар рэгулярна рабіла аналіз пажадання юных чытачоў. На іх падставе складаліся рэкамендацыйныя спісы літаратуры “Лепшыя дзіцячыя беларускія кнігі на думку нашых чытачоў”, у бібліятэцы арганізоўваліся прагляды кніг “Прачытай! Гэта цікава!”, праводзіліся кніжныя хіт-парады “Дзясятка лепшых дзіцячых кніг беларускіх аўтараў на думку саміх дзяцей”.

З мэтай прыцягнення карыстальнікаў да чытання класікі і сучаснай беларускай літаратуры, павышэння чытацкай актыўнасці і статуса беларускай кнігі і мовы ў Баярской бібліятэцы-доме вольнага часу арганізоўваюцца куточкі беларускай кнігі “Час чытаць кнігі роднай краіны”. Запатрабаванай формай запрашэння чытачоў у бібліятэку стала акцыя “Адкрый для сябе беларускую кнігу”. Папулярызуючы беларускую кнігу, бібліятэка выкарыстоўвае самыя розныя формы. Так, да Дня жанчын і да свята закаханых чытачам укладвалі ў выбраныя імі кнігі невялічкія закладкі з лірычнымі радкамі беларускай паэзіі.

Словы У. Караткевіча “Не пагарджаць святым сваім мінульым, а заслужыць яшчэ і вартым быць яго” можна назваць дэвізам дзейнасці Баярской бібліятэкі-вольнага часу. Менавіта з мэтай адраджэння і вяртання ў жыцце духоўных, нацыянальных каштоўнасцей штогод праводзяцца святкаванні Каляд, Вялікдня, Купалля. У цёплай атмасфэры прайшоў урок народных традыцый “Под чистым небом Рождества” для дзяцей і падлеткаў, які ў чарговы раз прынёс добры настрой, зарад бадзёрасці і аптымізму.

Фальклорныя пасядзелкі “Ноч на Івана-Купалу” захапілі дзяцей і падлеткаў сваёй таямнічасцю, непаўторнасцю чароўнай

купальской ночы. З задавальненнем дзеци пазнаёміліся з традыцыйяй святкавання, развучылі некалькі абрадавых купальскіх песень і знакамітую “Купалінку”, потым адбыўся майстар-клас па пляценні вянкоў.

Юныя чытачы бібліятэкі з задавальненнем прынялі ўдзел у конкурссе на лепшае афармленне велікоднай пісанкі “З чырвоным яечкам ды добрым славечкам”. Усе ўдзельнікі конкурсу прадэманстравалі багатую фантазію, вынаходлівасць і майстэрства. Пісанкі былі аздоблены вышніанкай, бісерам, рознакаляровым роспісам.

Усю інфармацыю дзеци засвойваюць лепш, калі яна падаецца праз гульню, праз зносіны бібліятэкара і ўдзельніка мерапрыемства, праз наглядную інфармацыю. Па тэме кожнага мерапрыемства выкарыстоўваюцца элементы электронных презентацый, відэапрагляды (хоць бы фрагментарна), што надзвычай даспадобы сучасным дзециям. І, безумоўна, ніводная сустрэча не абыходзіцца без кніжнай выставы, азнаёміўшыся з якой дзеци, як правіла, бяруць з сабой пачытаць прадстаўленыя на выставе кнігі.

У памяшканні Баярскай сельскай бібліятэкі заўсёды адчуваеца нейкая няўлоўная дамашняя ўтульнасць. На першы погляд усё як і ў звычайнай вясковай бібліятэцы – стэлажы з кнігамі, стол, некалькі крэслаў, як і ўсюды – фіранкі на вокнах. А пасядзіш тут гадзіну-другую – зауважаеш, што пакідаць гэтае ўтульнае памяшканне і яго гасцінную гаспадыню зусім не хочацца. Такое адчуванне, напэўна, знаёма многім, хто пераступаў парог Баярскай бібліятэкі.

Надзвычай насычаную і цікавую работу праводзіць Людміла Вячаславаўна для сваіх юных сяброў. Таму

невыпадкова школьнікі пасля ўрокаў адзін за другім спяшаюцца, нібы дадому, у бібліятэку, дзе заўсёды светла, чыста, пануе ўтульнасць і парадак. Свято ідзе не столькі ад вокнаў, колькі ад гаспадыні гэтай установы. Уласцівае ёй удалае спалучэнне эрудыцыі, арганізатарскіх здольнасцяў, добразычлівасці і сардэчнасці прыцягвае як дзяцей, так і дарослых.

Вельмі хочацца спадзявацца, што дзякуючы намаганням гэтай творчай асобы, яе энтузіазму і імкненню ў класі ў дзіцячыя душы ўсё самае добрае, светлае, вечнае маленькаія чытачы Баярскай бібліятэкі вырастуць добрымі людзьмі, а да кнігі захаваюць самыя цёплыя пачуцці.

*Нырцова, Т.А.,
директор ДУ “Мядзельская цэнтральная
районная бібліятэка імя М.Танка”*

Бібліотечны прым-тайм “PROCСлуцк”

6 октября 2018 года районная центральная библиотека пригласила жителей и гостей Слуцка, праздновавших День города, оказаться в эпицентре библиотечного прым-тайма «PROCСлуцк».

В рамках прым-тайма для всех желающих был подготовлен ряд мероприятий, которые библиотекари постарались сделать незабываемыми.

Посетители смогли ознакомиться с открытым контентом “Слуцк шматвяковы і малады”, представлявшим жителям и гостям города лучшие краеведческие издания библиотеки. Литературно-краеведческая панорама “Малая моя родзіма, ты на свете такая адна...” познакомила с творчеством писателей-земляков.

Популярностью среди читателей пользовались книги на выставке “Юбилей писателя – праздник читателя”. Книжная выставка пригласила юных слушчан вместе отпраздновать литературные юбилеи 2018 года.

Желающие могли проявить смекалку и создать личный креативный библиотечный “пэчворк”“Магия книжных заголовков”, сочетая в придуманных ими новых заголовках оригинальные названия литературных произведений. И вот результат: “А у нас во дворе”, “Бумажный домик”. “Пойди, поставь сторожа” и т.д. Читатели с удовольствием брали такие комплекты книг, сформированные своими руками.

Любители поэтического слова имели замечательную возможность продекламировать любимые стихотворения писателей-земляков, собственные произведения, посвященные родному городу и району на литературном балконе “Гениальное ПРОЧтение”. Всех декламаторов угостили чаем с яблочными пирогами.

Поиграть и встретиться с любимыми книжными героями позвала ребят игра-викторина “Любимые книжки девчонок и мальчишек”. Интерактивная игра-викторина явилась действенным средством популяризации детской литературы и чтения.

На библиотечной площадке была организована фотозона, посвящённая 400-летию “Букваря”. Антиселфи с аукционом “Все начинается с Букваря” стало отличной возможностью пополнить домашний фотоальбом и проверить свои знания по истории книгопечатания.

Знатоков истории родного края и любителей настольных игр заинтересовало краеведческое лото “Слутчина: история

и современность”. Аудио-пространство “Книга вслух” открыло для участников мир аудиокниги, в том числе, созданных в рамках одноимённого краеведческого проекта.

Много добрых пожеланий и положительных отзывов высказали слушчане и гости города в адрес библиотеки. Прайм-тайм продемонстрировал всем посетителям, что библиотека востребована, современна и готова экспериментировать в любое время.

*Ворончук Т.Н., зав.отделом
библиотечного маркетинга
ГУ “Слуцкая районная
центральная библиотека”*

Сумей создать волшебный мир в библиотеке

Во все времена люди, жизнь которых была посвящена сохранению человеческой мудрости и знаний, вызывали интерес и уважение в обществе.

Есть мнение, что в последние десятилетия книга утратила свою значимость как первоисточник информации, а профессия библиотекаря стала казаться второстепенной. Но это лишь на первый взгляд. Мои замечательные коллеги, работающие в Краснослободской горпоселковой экологической библиотеке, уверенно поддерживают мнение земляков, что библиотека – это самое интересное и самое креативное культурное учреждение городского поселка Красная Слобода. Своей активной и инициативной деятельностью библиотекари привлекают внимание жителей к библиотеке.

В дружном коллективе, которым руководит заведующая библиотекой Саникович Ольга Валерьевна, трудятся Байраш

Валентина Федоровна, Гапанович Светлана Валерьевна, Коберец Наталья Николаевна, Русакович Наталья Николаевна. Это команда специалистов и энтузиастов своего дела, чья основная задача – быть полезными и интересными людям, среди которых они живут. К чтению и книге библиотекари приучают своих земляков с самого юного возраста, создавая условия для интересного проведения свободного времени, общения, проявления творческих способностей.

Библиотекари в начале года четко планируют мероприятия, акцентируя организацию досуга детей и подростков во время школьных каникул. Ярким и значимым событием для детворы становится проведение Недели детской и юношеской книги и программы летнего чтения. Организация и проведение мероприятий, насыщенных увлекательными игровыми моментами, требует значительной подготовки, но в результате приложенных усилий библиотека становится магнитом для юных читателей.

Доброй традицией библиотеки стало проведение во время весенних каникул Недели детской и юношеской книги на определенную тему, которую библиотекари стараются раскрыть наиболее полно и интересно при помощи интерактивных игр, мастер-классов, театрализации мероприятия. Главное условие – аудитория должна принимать активное участие, показывать свои знания, умения, высказывать свое мнение, фантазировать, проявлять себя и обязательно получать заряд положительных эмоций.

В 2018 Неделя детской и юношеской книги прошла под названием “Под парусом книги к новым открытиям!”. Была выбрана тема морских путешествий и приключений.

Но согласитесь, просто слушать не так интересно, как самим на час стать отважными искателями приключений. Поэтому первое, что подготовили библиотекари, был морской реквизит для двух команд: тельняшки, банданы, пиратские шляпы и обязательно повязка на глаз, как же без нее! Благодаря этому каждый в мгновение ока из обычного читателя превращался в “просоленного пирата”. Целью всех мероприятий было вовлечение ребят в познавательный, творческий, игровой процесс, направленный на поиск кладов и замечательных литературных открытий. В рамках Недели библиотекари организовали креатив-класс “Мы –пираты!”. Здесь школьники познакомились с книгами о приключениях, полных опасностей и всевозможных неожиданностей и проявили фантазию и сообразительность при создании пиратских вещичек: для морских каравелл отлично подошли контейнеры для упаковки яиц, пластиковые бутылки, пробки, клей, бечевка, бумага, краски и огромное желание творчества. В итоге изготовленные красавцы-корабли воодушевили ребят на прочтение рекомендованных книг.

Библиотекари активно сотрудничают с педагогическим коллективом ГУО “Краснослободская средняя школа Солигорского района”. На весенних каникулах для ребят из школьного оздоровительного лагеря был организован литературный квест “Остров книжных сокровищ”. Ребята стали пиратами команд “Победа” и “Черная жемчужина”. Добровольцев в команды набирали Джон капитан Удачи и капитан Барракуда. В поисках сокровищ командам пришлось пройти множество испытаний: пережить морскую качку, защищаться от злобных пираний, пройти соревнование

в меткости и перетягивании каната. За каждую победу команды получали часть карты с сокровищами Флинта. Пройдя все преграды, юные корсары поняли, что главное - это дружба, которая помогла им собрать морскую карту, найти сундучок с пистолетами и книгами о морских путешествиях.

Чтобы детям было интересно, надо самому быть активным и эрудированным человеком, постоянно проявлять фантазию и изобретательность. Краснослободские библиотекари обладают всеми перечисленными качествами. Они придумали самое настоящее пиратское развлечение – ТИР. Тир “По сказочным странам, морям и океанам” был, конечно, не простым, а литературным, поэтому соревновались не только в меткости, но и в знании литературных произведений. Участники старались попасть дротиком в разноцветную мишень, цвета которой соответствовали темам: “Поэзия”, “Сказки”, “Растения”, “Животные”, “Пиратские вопросы” и “Читательский дневник”. Выбрав направление и выслушав вопрос, команды искали на него ответ. Борьба была жаркая, как и любое пиратское сражение. Победителем стала команда “Морское логово”, блеснувшая начитанностью и сообразительностью, а за старания ей были вручены сладкие призы.

Для своих маленьких читателей библиотекари, почти всемогущие чародеи, подготовили интерактивный театр теней “Кто скрывается в темноте”. Библиотека встретила ребят полумраком: очертания пиратского корабля, летучие мыши под потолком... Все расселись по местам, в темноте луч выставил белый экран. Началось представление театра теней. Оказалось, что руками можно изобразить различных животных,

а с помощью картонных фигурок разыграть театральное представление. Библиотекари не только сотворили чудо на экране, но и раскрыли тайну двигающихся за экраном силуэтов. Ребята сами пробовали двигать фигурки и декорации. Идея театра очень понравилась детям.

В течение всей Недели в библиотеке действовала выставка-глобус “Капітан наших падарожжаў”, посвященная 135-летию со дня рождения замечательного белорусского писателя Янки Мавра. Библиотекари рассказывали о писателе, который стал первооткрывателем приключенческого жанра в белорусской детской литературе, автором первой научно-фантастической повести. Его называли белорусским Миклухо-Маклаем и Жюлем Верном. Он подарил детям чудесные истории, действие которых происходит в экзотических джунглях и на океанских островах. На каждом мероприятии библиотекари проводили беседы у выставки, рекомендовали ребятам книги, не вошедшие для прочтения в школьную программу.

Большим успехом у детей пользовался час сторителлинга “Пиратские истории”, но самый большой рейтинг популярности завоевала фотосессия “Йо-хо-хо”. Библиотекари подготовили для читателей “пиратскую” фотозону, где в течение всех каникул можно было сделать селфи с пиратом, стать капитаном корабля, укротителем осьминога и вредной акулы.

Каждое посещение библиотеки заканчивалось фотосессией. Дети приводили друзей, одноклассников, своих родителей. Неделя детской и юношеской книги надолго запомнилась юному поколению краснослободцев.

Видя устойчивый интерес к проделанной работе, сотрудники детского отделения решились на реализацию программы летнего чтения в течение всех летних месяцев. Тему выбрали интересную и всем хорошо известную. В 2018 году книжечки отмечают 110-летие со дня рождения любимого детского писателя Николая Носова, автора книг о Незнайке. Так родилось “Книжное путешествие в лето с Незнайкой”.

О том, что летом в библиотеке будет работать программа летнего чтения, ребята знали и с нетерпением ждали каникул. Библиотекари разрабатывали мероприятия, проводили подготовительную работу по изготовлению костюмов, организации творческих зон в библиотеке.

В День защиты детей был дан старт программе летнего чтения. Любимый сказочный герой Незнайка встречал юных читателей в детском отделении первым сюрпризом - рекламной акцией от Пончика “Зайди в библиотеку – получи конфету!”. Для юных читателей были организованы книжные просмотры литературы, рекомендованной для летнего чтения, библиотекари знакомили ребят с планами проведения мероприятий, которые будут проходить на летних каникулах. Каждый посетитель библиотеки получал сладкое угощение.

Для всех юных любителей чтения была объявлена Незнайкина эстафета “Летние читательские догонялки”. Чтобы принять участие в соревновании, нужно было зарегистрироваться в библиотеке, прочесть как можно больше книг, активно участвовать в мероприятиях и в конце августа выиграть призы! Библиотекари провели хорошую рекламную кампанию, в том числе и на абонементе для взрослых читателей. Здесь неожиданно проявили интерес бабушки и дедушки, чьи

внуки из города приехали к ним на каникулы и сетовали на отсутствие развлечений. Взрослые читатели, для которых книга стала постоянным спутником, с удовольствием приводили детей на мероприятия. Вскоре библиотека стала для них любимым местом встречи и общения.

К участию в мероприятиях присоединились педагоги и ребята из школьного оздоровительного лагеря. Для них библиотекари подготовили экологическую паутину от Ромашки “Цветочная феерия”. Игра была посвящена ярким, радующим своей красотой цветам. Ребята разделились на две команды “Фиалка” и “Роза”. В ходе игры они старались блеснуть эрудицией, набрать как можно больше баллов. Звание победителя строгая Ромашка присудила команде «Роза», а сладкие призы получили все ребята.

Кто из нас не помнит доктора Пилюлькина из книги Носова “Приключения Незнайки”? Он очень любил поучать коротышек, а все болезни лечил кастроркой. Стараниями библиотекарей этот известный доктор стал любимым персонажем у юных читателей. Он с удовольствием проводил уроки здоровья, а его ученики с нетерпением их ожидали.

Ребятам из спортивно-оздоровительного лагеря «Олимпиец» надолго запомнился веселый урок доктора Пилюлькина. Первое, что сделал знаменитый лекарь, – прорекламировал свое универсальное лечебное средство, кастрорку, и предложил вылечить всех, кто болен. Но кастрорка не пригодилась, ведь гости библиотеки дружат со спортом. Урок от доктора Пилюлькина стал познавательным состязанием. Соревновались команды “Витаминки” и “Апельсинки”. Конкурсы были посвящены разным составляющим здорового

образа жизни. Эстафета здорового питания “За продуктами”, капитанский конкурс о пользе витаминов, загадки о разных видах спорта. Пилюлькин проверил, умеют ли ребята оказывать первую медицинскую помощь и делать уборку в своей комнате. После каждого пройденного конкурса на “дереве здоровья”, которое выросло в библиотеке, появлялся цветок, а в конце урока волшебное растение полностью покрылось цветами.

Если вы любите творчество Николая Носова, то знаете, что самым эрудированным коротышкой в Цветочном городе был Знайка. Он организовал для ребят эрудит-марафон. Заданий было много: простых и сложных, увлекательных, веселых и даже сладких. В эрудит-марафоне участвовали команды “Знайки” и “Всезнайки”. Ребята активно отвечали на заданные вопросы, но были задачки, которые не поддавались решению сразу. Участники очень старались и находили ответы в книгах. В итоге “Знайки” оказались эрудированнее своих соперников и стали призёрами .

Одновременно с проведением мероприятий в библиотеке в течение дня были организованы зоны для творчества. Одна из них называлась “Мастерская художника Тюбика”, здесь находились принадлежности для рисования. Тему дня предлагали библиотекари, но дети могли изобразить все, что подсказывала им их фантазия. Условие было только одно – работа остаётся в библиотеке и принимает участие в художественной выставке.

На базе мастерской работала арт-площадка “Краски лета”. Библиотекарь знакомила ребят с книжной выставкой “Учимся рисовать”, а арт-эксперт Алина Бухтаревич, которая закончила художественную школу, рассказала о разных

техниках рисования. Под её руководством ребята пробовали создавать картины губкой и ватными палочками! Рисунки получились просто класс! На стене детского отделения оформили выставку “Краски лета”. Мастерская имела огромный успех. Юные живописцы готовы были рисовать целый день. Они с удовольствием приводили друзей, родственников, чтобы показать свое творчество и вовлекали в этот процесс не только ровесников, но и взрослых, мамы и бабушки тоже хотели проявить свое творчество.

В 2018 году городскому поселку Красная Слобода исполняется 475 лет. Это событие планировалось широко отметить в конце августа. Библиотекари организовали для взрослых и детей общее мероприятие, их объединил арт-час“Рисуем Красную Слободу”. Преподаватель художественного отделения школы искусств Чеховских Е. А. показала участникам технику рисования восковой пастелью и акварелью. Теперь взрослые могли сами создать рисунок, все собравшиеся очень старались. В итоге оказалось, что рисунки вышли интересными, участники получили огромное удовольствие от совместного творчества. В дальнейшем работы были представлены на празднике агрогородка Красная Слобода.

Воспитатели детского сада попросили библиотекарей организовать для малышей экскурсию. Библиотекари откликнулись и дополнительно провели громкие чтения книги Н. Носова, предложили посетить “Незнайкин летний кинозал”, а затем “Мастерскую художника Тюбика”. Дети и педагоги получили массу положительных эмоций. В течение всего лета они посещали библиотеку. К осени у малышей появились

любимые герои из произведений Н. Носова. Ребята точно знали, где находятся книги с любимыми картинками и уверенно пересказывали их содержание. Можно точно сказать, что библиотекари за лето сформировали у будущих читателей интерес к книгам и чтению.

Лето пролетело активно, креативно и незаметно. О работе библиотеки говорили и взрослые и дети.

Подвести итог программы летнего чтения “Книжное путешествие в лето с Незнайкой” коллектив библиотеки решил 24 августа, в день 475-летнего юбилея Красной Слободы. Администрация агрогородка пригласила библиотекарей принять участие в празднике. Библиотекари организовали интерактивную площадку “Бацькоўскі край – радзімая зямля”. Вниманию краснослободцев была представлена книжная выставка об истории края. Любой желающий мог почувствовать себя настоящим артистом, прочитав стихотворение о Родине, знатоки белорусского языка приняли участие в конкурсе переводчиков “Роднай мовы пералівы”.

Победителям летних читательских дгонялок “Незнайкина эстафета” торжественно вручили грамоты и призы. В формате “фотосушки” были представлены рисунки читателей. И самое главное – библиотекари презентовали новую краеведческую игру “Што ты ведаеш аб сваім пасёлку?”, созданную по правилам игры “крестики-нолики”. К большой радости библиотекарей этот формат очень понравилась и взрослым и детям. Для того, чтобы положить на поле свой крестик или нолик, необходимо было ответить на вопрос о Красной Слободе. Конечно, не все вопросы были легкими,

поэтому взрослые и дети прибегали к взаимовыручке и радовались, если побеждали.

В современном обществе большое значение имеют досуговая и коммуникативная функции библиотек. Делая библиотеку местом интересного и полезного проведения свободного времени, библиотекари становятся важной частью культурной и общественной жизни местного сообщества. Библиотекари Краснослободской горпоселковой экологической библиотеки вышли за границы исключительно книжных форм деятельности. Привлекая к чтению детей и подростков, они верно выбирали формат проведения мероприятий: интерактивные формы, литературные состязания, творческие мастерские, подвижные игры, викторины, то есть те, которые носят соревновательный характер. Сотрудники позиционируют библиотеку территорией успеха: читай, будь активным участником мероприятий – и ты будешь побеждать! Библиотека стала для ребят местом неформального общения и проявления своих творческих способностей. Все эти факторы сделали книгу и чтение привлекательными в глазах детей и подростков, а значит, библиотека стала очень важной для городского поселка Красная Слобода.

*Саенко Ю.В.,
зав.отделом библиотечного маркетинга
ГУК “Солигорская районная
центральная библиотека”*

Тайна театра теней

Очень давно, а точнее, 2000 лет назад, в странах Восточной и Юго-Восточной Азии зародилось таинственное и удивительно красивое искусство – театр теней. В своем развитии этот вид театра проделал долгий путь, найдя своих зрителей и последователей в разных странах и у разных народов, чтобы сегодня возродиться в новом формате.

Вот и в Жодинской центральной городской библиотеке открылся театр теней “Свет и тени” как новая креативная форма пропаганды книжного фонда. Театр теней – это не очень накладно материально, но эффект имеет потрясающий. В первую очередь, театр теней привлекателен тем, что он не требует от артистов знания языков, красноречия или актёрского мастерства, здесь правит бал язык движений. Но это ещё не главное достоинство такого театра. Главное здесь не столько видеть происходящее, сколько узнавать новое о себе, ведь у каждого из нас есть свой секрет, просто он дремлет внутри, а когда заиграют тени, секрет каждого просыпается и создаёт свою удивительную сказочную историю.

Для постановок в своём театре мы выбираем небольшие рассказы и сказки о нравственном поведении, православные притчи, которые дают возможность открывать для детей основы науки о человечности, учат разбираться в людских характерах, вырабатывать правильную оценку окружающего мира, помогают уловить тонкую грань между добром и злом. Взрослые посетители могут узнать себя в сложном мире межчеловеческих отношений и более глубоко осмыслить своё предназначение. А ещё представление театра теней можно назвать черно-белым живым мультфильмом. На полотне четкие

хрупкие силуэты играют настоящую драму или комедию, порождая увлекательное и завораживающее действие, от которого дети приходят в настоящий восторг.

Цель нашего театра теней – создать человека человечного – осуществляется при каждой постановке. Невозможно описать всю магическую силу театра теней, можно только погрузиться в этот удивительный мир игры света и тени и раствориться в причудливых образах.

Наш театр только набирает силу, приобретает опыт, но чувствуется, что у него есть будущее, потому что дети не только любят смотреть готовые спектакли, но и сами стремятся участвовать в небольших постановках.

“Итак, – провозглашает ведущий, – свет гаснет и начинается загадочная история театра теней...”

Хилютич И.А.,
библиотекарь первой категории
ГУК “Центральная городская
библиотека г. Жодино”

“Комсомол – моя судьба”

На мерапрыемства “Комсомол – моя судьба”, прымеркаванае да 100-годдзя ВЛКСМ, у Чэрвеньскую цэнтральную раённую бібліятэку сярод іншых запрасілі Людмілу Кузьмінічну Паддубіцкую, якая са снежня 1972 года ўзначальвала Чэрвенскі райкам камсамола. Сустрэцца з ёй прыйшлі актыўныя чытачы бібліятэкі, жыхары горада. Сваю працоўную дзейнасць тады яшчэ Людміла Пікулік пачала ў 1965

і да лютага 1969 года працавала старшай піянерважатай Смілавіцкай СШ, затым да 1972 года яна была сакратаром камітэта камсамола Смілавіцкага зоаветэрынарнага тэхнікума.

У тыя часыкраіна давярала моладзі важныя справы. Так, па камсамольскіх пущёукахкамсамольцы адпраўляліся на БАМ, на асваенне цалінных зямель, студэнцкія атрады працававалі на прамысловых і сельскагаспадарчых прадпрыемствах. Людміла Кузьмінічна прыгадала, як ЦК ЛКСМБ адпраўляў “Поезд дружбы” за мяжу. Адну з груп камсамольцаў узначальвала Людміла Кузьмінічна, а адпраўляліся яны ў Венгрыю. Узгадала яна і паездку ў Югаславію ў 1977 годзе. Людміла Кузьмінічна была дэлегатам XVIII з’езда ВЛКСМ у Крамлёўскім дварцы з’ездаў. Вучаніцай 10 класа Смілавіцкай СШ Людміла Пікулік, тады кіраунік вучэбна-вытворчай брыгады, прадстаўляла працу сваёй брыгады на ВДНГ у Маскве. Успамінаючы школьнія гады, яна звярнула ўвагу на тое, што выпускнікі тады былі падрыхтаванымі да жыцця. Людміла Паддубіцкая прыгадвае тыя гады як самыя лепшыя ў яе жыцці. Яна вельмі рада, што прыйшла такую школу жыцця, акалі б можна было вярнуць час назад, яна пражыла б гэтак жа. Трэба сказаць, што Людміла Кузьмінічна прыроджаны лідар. За актыўную работу ў камсамоле Людміла Паддубіцкая ўзнагароджана значком ЦК ВЛКСМ, а таксама Ганаровымі граматамі ЦК ВЛКСМ і ЦК ЛКСМБ.

Разам з Людмілай Кузьмінічнай прыйшла Раіса Георгіеўна Церашонак, якая працавала ў райкаме камсамола трэцім сакратаром і адказвала за работу з вучнёўскай моладдзю. За арганізацыю працы студэнцкіх атрадаў на тэрыторыі раёна Раіса Георгіеўна ўзнагароджана дзвюма граматамі ЦК ЛКСМБ.

Яна прыгадала, як настаўнічала ў Чарнаўскай СШ і адказвала за сценгазету “Камсамольскі пражэктар”, дзе змяшчаліся артыкулы пра работу не толькі моладзі школы, але і саўгаса імя Шчорса. Трэба сказаць, што Раіса Георгіеўна добра малявала і рыфмавала.

Узгадала час свайго камсамольскага юнацтва і былы сакратар пярвічнай камсамольскай арганізацыі ў аддзяленні саўгаса “Натальеўск” Тамара Рыгораўна Ганчарык. З 1958 па 1960 гады яна працавала загадчыцай сельскага клуба ў в. Калодзежы. Моладзь была вельмі актыўнай, асабліва хлопцы, арганізоўвалі самадзейнасць, удзельнічалі ў спартыўных спаборніцтвах па стральбе з малакалібернай вінтоўкі За сваю працу Тамара Рыгораўна ўзнагароджана Граматай Мінскага абкама камсамола.

У 1961 годзе на пасаду інструктара райкама камсамола прыйшоў працаўца Уладзімір Уладзіміравіч Шатэрнік. Яго рэкамендаваў першы сакратар райкама Аляксей Канстанцінавіч Каўка. У. Шатэрнік узгадаў маладзёжныя вечары, якія праходзілі па серадах у раённым клубе. На іх прысутнічалі сакратары камсамольскіх арганізацый горада і раёна, актыўная моладзь, піянерважатыя школ, старшыні піянерскіх арганізацый. Пасля афіцыйнай часткі, якая тычылася работы камсамольскіх арганізацый, заўсёды была культурная праграма. Дэманстраваўся цікавы фільм або арганізоўваліся танцы пад духавы аркестр, які быў пры раённым клубе. Уладзімір Уладзіміравіч прыгадаў, што Аляксей Каўка быў ініцыятарам стварэння маладзёжнага хору “Скала” і курсаў падрыхтоўкі моладзі да паступлення ў ВНУ. Наведваў гэтыя курсы ў СШ№2 і сам Уладзімір Шатэрнік і паступіў затым у інстытут народнай

гаспадаркі. За сваю дзейнасць ён узнагароджаны Граматайрайкама камсамола.

Анатоль Турбал падчас службы ў арміі ў г.Гродна скончыў афіцэрскія курсы.Вызваленым сакратаром атрада яго напраўлялі на ўборку ўраджаю Украіну і ў Казахстан. За свае працоўныя заслугі ён атрымаў грамату ад Палтаўскага абкана камсамола, а за ўборку цаліннага ўраджаю – медаль ад Кустанайскага абкана камсамола. Камсамольская праца Анатоля Турбала прадоўжылася і тады, калі ён вярнуўся на радзіму. Быў дырэктарам раённага Дома культуры і адначасова настаўнічаў у СШ№2.У школе яго выбралі вызваленым сакратаром камсамольскай арганізацыі. У гэтых гады старшынёй прафкамараённага аддзела народнай адукацыі была Людміла Кузьмінічна Паддубіцкая. Менавіта дзякуючы ёй і настаўніку Барысу Краўцову быў арганізаваны настаўніцкі хор, якому акампанаваў Анатоль Сцяпанавіч Турбал.

Напрыканцы сустрэчы разам з сямейным дуэтам Анатоля і Людмілы Турбал пад баян спявалі песні “О тревожной молодости”, “Когда весна придёт, не знаю”, “Комсомольская песня”, “Отшумели и дождь, и метелица”... Вечар прайшоў у ўцілай і сяброўскай атмасфери.

*Ждановіч С.А.,
заг.аддзела аблслугоўвання і інфармацыі
ДУК “Чэрвеньская цэнтральная
раённая бібліятэка”*

Бібліятэчны веснік: інфармацыйны зборнік

Вып. 2

Складальнік: Мельнічак А.А.

Падпісана да друку 30.01.2019 г.

Тыраж 3 экз. Заказ № 1

220005г. Мінск, вул. Гікалы, 4
ДУ “Мінская абласная бібліятэка імя А.С. Пушкіна”